

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Vodeća hrvatska tvrtka solarnih elektrana za kućanstva pomaže ostvariti subvencije

Datum objave članka: 13. studenoga 2024.

Poveznica na izvor (medij/portal): <https://energycom.hr/vodeca-hrvatska-tvrtka-solarnih-elektrana-za-kucanstva-pomaze-ostvariti-subvencije/>

Ime i prezime studenta: Valerija Matijević

Ime i prezime mentora/ice: prof. dr. sc. Bojana Olgić Draženović

1. Kratki opis članka

Članak opisuje kako tvrtka ENERGYCOM pomaže građanima da dobiju subvencije za postavljanje solarnih elektrana na svojim kućama. Zbog sve pristupačnijih cijena opreme i jednostavnije papirologije, sve više kućanstava se odlučuje za solarne panele. ENERGYCOM ima gotovo deset godina iskustva i već je realizirao oko 2.000 solarnih sustava diljem Hrvatske.

Osim tehničke podrške, njihovi stručnjaci pomažu korisnicima kod prijave na državne, lokalne i EU natječaje za sufinanciranje. Ulaganje u solarnu elektranu se, prema njihovim procjenama, može isplatiti u roku od tri do četiri godine, a računi za električnu energiju mogu se smanjiti do 80 %. Dodatno, moguće je ostvariti subvencije i za kućne punionice ako korisnik planira nabaviti električni automobil.

ENERGYCOM nudi uslugu "ključ u ruke", što znači da korisnici dobivaju kompletnu uslugu – od ideje i dokumentacije do montaže i priključenja, bez potrebe da sami rješavaju bilo kakve tehničke ili administrativne zadatke. Time se korisnicima znatno olakšava cijeli proces, jer sve obavlja jedan tim stručnjaka, uz jasne rokove i transparentne troškove.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

Tvrdnja 1: „U prvih šest mjeseci ove godine u Hrvatskoj je pušteno u rad više od 5.500 malih solarnih elektrana.”

Ova tvrdnja može se smatrati točnom. Podaci dostupni na portalu Energetika-net potvrđuju da je HEP ODS evidentirao značajan porast zahtjeva i priključenja solarnih elektrana, što uključuje više od 5.500 postrojenja. Ova brojka odražava sve veći interes kućanstava za korištenje obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj.

Tvrdnja 2: „Solarna elektrana kućanstvu može smanjiti račune za struju i do 80 %.”

Tvrdnja je točna jer se temelji na stvarnim procjenama i korisničkim iskustvima navedenim u članku te u istraživanju objavljenom na Večernjem listu. Premda postotak varira ovisno o navikama potrošnje, kapacitetu sustava i sunčevoj izloženosti, 80 % se često navodi kao maksimalni učinak koji se može postići u optimalnim uvjetima.

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Tvrđnja 3: „Investicija se kroz subvencije može isplatiti već za 3–4 godine.”

Ova tvrdnja se također može ocijeniti kao točna. Studije i primjeri iz prakse, poput onog iz Poslovnog dnevnika, pokazuju kako uz odgovarajuće subvencije i korištenje proizvedene energije, kućanstva mogu vratiti ulaganje za 3 do 4 godine, što je znatno brže u usporedbi s razdobljem bez sufinanciranja.

Tvrđnja 4: „Državni, županijski i lokalni natječaji često pokrivaju sve – od projektne dokumentacije do izvedbe.”

Tvrđnja je točna jer Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, kao i različite županije i gradovi, redovito objavljuju natječaje koji sufinanciraju više komponenti projekta – od dokumentacije do same montaže solarnih sustava. Primjeri iz Zagrebačke županije i grada Opatije potvrđuju to.

Tvrđnja 5: „ENERGYCOM je realizirao oko 2.000 solarnih sustava na krovovima kuća.”

Ova tvrdnja je djelomično točna. Na web stranici tvrtke navodi se brojka od 1.700 elektrana, dok se u drugim člancima spominje i približno 2.000 projekata. Međutim, u tu brojku ulaze i poslovni objekti, a ne samo kućanstva. Stoga bi bilo preciznije navesti “oko 2.000 projekata ukupno”, a ne isključivo na krovovima kuća.

Tvrđnja 6: „Građani mogu ostvariti subvenciju za kućnu punionicu ako planiraju nabaviti električno vozilo.”

Tvrđnja je točna. Fond za zaštitu okoliša redovito raspisuje javne pozive za sufinanciranje punionica, uključujući i one za kućnu upotrebu. Građani koji planiraju kupiti električno vozilo mogu iskoristiti ove poticaje i dodatno smanjiti troškove energetske tranzicije.

Tvrđnja 7: „Korisnici mogu godišnje ostvariti prihod i do 1.500 € od viška proizvedene električne energije.”

Tvrđnja je točna i temelji se na zakonskom modelu otkupa viška proizvedene električne energije po otkupnoj cijeni od 80 % tržišne vrijednosti. Ovisno o kapacitetu sustava i potrošnji, prihod može doseći spomenuti iznos, što predstavlja dodatnu financijsku korist.

Br.	Tvrđnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	U prvih šest mjeseci ove godine u Hrvatskoj je pušteno u rad više od 5.500 malih solarnih elektrana.	Točno	https://www.energetika-net.com/obnovljivi-izvori/povecan-broj-zahtjeva-za-prikljucenje-suncanih-elektrana-na-mrezu-hep-ods-a (25.09.2024.) Tvrđnju potvrđuje HEP ODS.
2	Solarna elektrana kućanstvu može smanjiti račune	Točno	Ovaj postotak navodi se kao procjena u članku i prezentaciji kompanije. Tvrđnja da solarna elektrana može smanjiti račune za struju i do 80 %

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

	za struju i do 80 %.		potvrđena je i izjavama korisnika u istraživanju <i>Večernjeg lista</i>. https://energycom.hr/vodeca-hrvatska-tvrtka-solarnih-elektrana-za-kucanstva-pomaze-ostvariti-subvencije/ (Sam članak) (13.11.2024.) https://www.vecernji.hr/vijesti/koliko-hrvati-koriste-obnovljive-izvore-energije-posebno-suncevu-energiju-te-kolike-ona-ustede-moze-donijeti-kucanstvu-1744527 (Večernji list) (07.02.2024.)
3	Investicija se kroz subvencije može isplatiti već za 3–4 godine.	Točno	Postoje dokazi koji potvrđuju tvrdnju: - Poslovni dnevnik navodi primjer kućanstva u Zagorju koje je ugradilo solarnu elektranu i električni automobil. Uz subvenciju, povrat investicije procjenjuju na tri godine, uz uštede od 440 € godišnje na računima za struju i dodatnih 3.000 € na gorivu. https://www.poslovni.hr/hrvatska/u-tijeku-novi-natjecaj-za-sufinanciranje-solarna-elektrana-se-gradanima-isplati-za-tri-godine-4419229 (28.11.2023.) - Zelena energetska zadruga (ZEZ) ističe da je za elektranu snage 5 kW povrat investicije uz subvenciju moguće ostvariti unutar tri godine, s obzirom na životni vijek sustava od 25 godina. https://oie.hr/solarna-energija-na-putu-prema-buducnosti-kako-skladistenje-energije-moze-ubrzati-energetsku-tranziciju-izvjesce-sa-solar-flex-croatia-2025

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			(12.03.2025.)
4	Državni, županijski i lokalni natječaji često pokrivaju sve – od projektne dokumentacije do izvedbe.	Točno	Lokalni i županijski natječaji pokrivaju dokumentaciju, opremu i radove. - Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – natječaji za kućne solarne elektrane i subvencije: https://www.fzoeu.hr/sufinanciranje-fotonaponskih-elektrana-na-obiteljskim-kucama-9575 (2025.) - Primjer županijskog natječaja (npr. Zagrebačka županija): https://www.zagrebacka-zupanija.hr/graditeljstvo-i-energetika/natjecaji (2025.) - Primjer lokalnog natječaja: grad Opatija raspisao je Javni poziv za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije sunčanih elektrana za kućanstva. Korisnici mogu ostvariti do 50% sufinanciranja, maksimalno do 500 EUR, za izradu glavnog elektrotehničkog projekta. Ovaj natječaj pokriva troškove projektne dokumentacije. https://opatija.hr/javni-poziv-za-sufinanciranje-izrade-projektne-dokumentacije-suncanih-elektrana-za-proizvodnju-elektricne-energije-u-kucanstvima-na-podrucju-grada-opatije (15.10.2024.)
5	ENERGYCOM je realizirao oko 2.000 solarnih sustava na krovovima kuća.	Djelomično točno	Prema dostupnim informacijama, tvrdnja da je tvrtka ENERGYCOM realizirala oko 2.000 solarnih sustava na krovovima kuća nije potpuno točna. - Na njihovoj službenoj web stranici navodi se da su do sada postavili više od 1.700 elektrana diljem Hrvatske.

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			https://energycom.hr/usluge/solarne-elektrane/ (2025.) - Međutim, u članku na Index.hr spominje se da su realizirali gotovo 2.000 privatnih i poslovnih solarnih elektrana. https://www.index.hr/vijesti/clanak/vodeca-hrvatska-tvrtka-solarnih-elektrana-za-kucanstva-pomaze-ostvariti-subvencije/2614904.aspx (13.11.2024.) Također, u članku na Jutarnji listu navodi se da su montirali solarne sustave na krovove 1.500 kućanstava. https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/strelovit-uspon-tvrtke-iz-demerja-evo-kako-smo-u-samo-4-godine-osvojili-trziste-solarnih-elektrana-1536878 (27.08.2023.)
6	Građani mogu ostvariti subvenciju za kućnu punionicu ako planiraju nabaviti električno vozilo.	Točno	Fond za zaštitu okoliša objavio je nekoliko javnih poziva namijenjenih građanima za sufinanciranje kućnih (i poslovnih) punionica, primjerice 2020. godine poziv vrijedan 22 milijuna kuna za građane uz dodatnih 10 milijuna kuna za punionice. https://www.fzoeu.hr/54-milijuna-kuna-za-elektricna-vozila-i-punionice-7319 (30.06.2020.)
7	Korisnici mogu godišnje ostvariti prihod i do 1.500 € od viška proizvedene električne energije.	Točno	Temelji se na modelu netiranja i otkupa viška energije (80 % cijene). https://www.energetika-net.com/obnovljivi-izvori/povecan-broj-zahtjeva-za-prikljucenje-suncanih-elektrana-na-mrezu-hep-ods-a (25.09.2024.)

3. Zaključak analize

Istraživanjem potvrđeno je da su sve ključne tvrdnje iz članka točne ili utemeljene na provjerljivim činjenicama, osim jedne djelomično točne tvrdnje. Ta se odnosi na broj instaliranih solarnih sustava, tvrtka ENERGYCOM tvrdi da ih je realizirala oko 2.000, ali za to ne postoji vanjska, neovisna potvrda (iako se u drugim izvorima navodi slična brojka).

Sve ostale tvrdnje – uključujući broj novih elektrana u Hrvatskoj, uštede za kućanstva, povrat investicije, dostupnost subvencija, prihode od viška energije i ponudu usluge "ključ u ruke" – temelje se na relevantnim statistikama, službenim modelima poticaja i praksama iz sektora obnovljivih izvora.

4. Korišteni izvori

1.

Energetika-net, 2024. *Povećan broj zahtjeva za priključenje sunčanih elektrana na mrežu HEP ODS-a*. [online] Dostupno na: <https://www.energetika-net.com/obnovljivi-izvori/povecan-broj-zah-tjeva-za-prikljucenje-suncanih-elekt-rana-na-mrezu-hep-ods-a> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

2.

Energycom, 2025. *Usluge – Solarne elektrane*. [online] Dostupno na: <https://energycom.hr/usluge/solarne-elekt-rane/> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

3.

Energycom, 2024. *Vodeća hrvatska tvrtka solarnih elektrana za kućanstva pomaže ostvariti subvencije*. [online] Dostupno na: <https://energycom.hr/vodeca-hrvatska-tvrtka-solarnih-elekt-rana-za-kucanstva-pomaze-ostvariti-subvencije/> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

4.

FZOEU (Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost), 2020. *54 milijuna kuna za električna vozila i punionice*. [online] Dostupno na: <https://www.fzoeu.hr/54-milijuna-kuna-za-elektr-icna-vozila-i-punionice-7319> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

5.

FZOEU (Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost), 2025. *Sufinanciranje fotonaponskih elektrana na obiteljskim kućama*. [online] Dostupno na: <https://www.fzoeu.hr/sufinanciranje-fotonaponskih-elekt-rana-na-obiteljskim-kucama-9575> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

6.

Index.hr, 2024. *Vodeća hrvatska tvrtka solarnih elektrana za kućanstva pomaže ostvariti subvencije*. [online] Dostupno na: <https://www.index.hr/vijesti/clanak/vodeca-hrvatska-tvrtka-solarnih-elekt-rana-za-kucanstva-pomaze-ostvariti-subvencije/2614904.aspx> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

7.

Jutarnji list, 2023. *Strelovit uspon tvrtke iz Demerja: Evo kako smo u samo 4 godine osvojili tržište solarnih elektrana*. [online] Dostupno na: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/strelovit-uspon-tvrtke-iz-demerja-evo-kako-smo-u-samo-4-godine-osvojili-trziste-solarnih-elekt-rana-1536878> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

8.

OIE Hrvatska, 2025. *Solarna energija na putu prema budućnosti: kako skladištenje energije može ubrzati energetske tranzicije – Izvješće sa Solar FLEX Croatia 2025.* [online] Dostupno na: <https://oie.hr/solarna-energija-na-putu-prema-buducnosti-kako-skladistenje-energije-moze-ubrzati-energetsku-tranziciju-izvjesce-sa-solar-flex-croatia-2025> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

9.

Opatija.hr, 2024. *Javni poziv za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije sunčanih elektrana za proizvodnju električne energije u kućanstvima na području Grada Opatije.* [online] Dostupno na: <https://opatija.hr/javni-poziv-za-sufinanciranje-izrade-projektne-dokumentacije-suncanih-elektrana-za-proizvodnju-elektricne-energije-u-kucanstvima-na-podrucju-grada-opatije> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

10.

Poslovni dnevnik, 2023. *U tijeku novi natječaj za sufinanciranje: Solarna elektrana se građanima isplati za tri godine.* [online] Dostupno na: <https://www.poslovni.hr/hrvatska/u-tijeku-novi-natjecaj-za-sufinanciranje-solarna-elektrana-se-gradanima-isplati-za-tri-godine-4419229> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

11.

Večernji list, 2024. *Koliko Hrvati koriste obnovljive izvore energije, posebno sunčevu energiju, te kolike ona uštede može donijeti kućanstvu?* [online] Dostupno na: <https://www.vecernji.hr/vijesti/koliko-hrvati-koriste-obnovljive-izvore-energije-posebno-suncevu-energiju-te-kolike-ona-ustede-moze-donijeti-kucanstvu-1744527> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

12.

Zagrebačka županija, 2025. *Natječaji – Graditeljstvo i energetika.* [online] Dostupno na: <https://www.zagrebacka-zupanija.hr/graditeljstvo-i-energetika/natjecaji> [Pristupljeno 21. lipnja 2025.].

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”